

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันจันทร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันจันทร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และ นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม จำนวน ๖ เรื่อง

๑.๑ รับทราบพระบรมราชโองการประกาศพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภา สมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สอง พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สองในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ตามความในมาตรา ๑๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สอง ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๒ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อลดผลกระทบจากการพนันออนไลน์ในเด็กและเยาวชน ของคณะกรรมการการพัฒนาศักยภาพ และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

๑.๓ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ของคณะกรรมการการพัฒนาศักยภาพ และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

๑.๔ รับทราบสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการทอ่งเทียว รอบ ๑ ปี (เดือนกันยายน ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๓)

๑.๕ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง COVID - 19 : ผลกระทบต่อความมั่นคง ของคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ

๑.๖ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามรายงานความก้าวหน้าการติดตามการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เรื่อง การคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และการจัดทำร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์กลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

นอกจากนี้ ประธานได้แจ้งเรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม จำนวน ๔ เรื่อง ดังนี้

๑. สมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่งได้เกษียณอายุราชการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่ง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖๙ (๔) จำนวน ๓ คน ดังนี้

๑) พลอากาศเอก แอร์บูล สุทธิวรรณ	ผู้บัญชาการทหารอากาศ
๒) พลเอก ธีรชัย อินทรจรรย์	ปลัดกระทรวงกลาโหม
๓) พลเรือเอกชาติชาย ศรีวรขาน	ผู้บัญชาการทหารเรือ

ทำให้ปัจจุบันมีสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๔๗ คน

๒. ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงาน จำนวน ๖ ฉบับ ดังนี้

๑) รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒) รายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๓

๓) รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๓

๔) รายงานประจำปี ๒๕๖๒ ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

๕) รายงานประจำปี ๒๕๖๓ ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

๖) รายงานการสร้างระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๓. สำนักงานศาลปกครองได้จัดทำสรุปประเด็นข้อชี้แจงเป็นหนังสือต่อวุฒิสภา เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๖๒ ตามที่ประธานในที่ประชุมวุฒิสภามอบหมาย

๔. รับทราบเรื่องการบริหารจัดการการประชุมของวุฒิสภาในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

การจัดที่นั่งประชุมของคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการธิการ และผู้ชี้แจง สำนักงานได้จัดที่นั่งแบบเว้นระยะห่าง (Social Distancing) โดยจัดเก้าอี้ตัวเว้นตัว สำหรับที่นั่งสมาชิกวุฒิสภามีที่นั่งแบบปกติจำนวน ๒๔๗ ที่นั่ง การอภิปราย ขอให้สมาชิกสวมหน้ากากอนามัยในขณะอภิปราย ณ ที่นั่งท่าน แต่หากสมาชิกประสงค์อภิปรายโดยไม่สวมหน้ากากอนามัย ขอให้อภิปรายในบริเวณพื้นที่ที่ได้จัดเตรียมไว้เฉพาะด้านหน้าบัลลังก์ ซึ่งได้จัดเป็น Podium ที่มีแผ่นอะคริลิกใสล้อมรอบ **สำหรับการลงมติ** กรณีที่มีการลงมติเปิดเผยประธานของที่ประชุมจะเชิญสมาชิกวุฒิสภาที่อยู่ภายนอกห้องประชุมเข้าห้องประชุมเพื่อทำการลงคะแนนโดยวิธีเสียบบัตรลงคะแนนในเครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่นั่งของสมาชิกวุฒิสภาแต่ละท่าน ส่วนการลงมติก่อนปิดประชุมของที่ประชุมจะให้เจ้าหน้าที่แจกบัตรออกเสียงให้กับท่านสมาชิก ณ ที่นั่งของ

สมาชิก และเมื่อสมาชิกออกเสียงลงคะแนนเสร็จเจ้าหน้าที่จะไปรับบัตรจากสมาชิกเพื่อส่งให้กรรมการตรวจนับคะแนนต่อไป

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม

(ไม่มี)

(๓) กระทู้ถาม

๓.๑ กระทู้ถามเป็นหนังสือ

จำนวน ๓ เรื่อง

๓.๑.๑ กระทู้ถาม เรื่อง ความปลอดภัยในการใช้บริการรถโดยสารสาธารณะ
(นายทวีวงษ์ จุลกมนตรี เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม)

ผลการพิจารณา

สืบเนื่องจากการจะมีการเปิดประเทศในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เพื่อให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศสามารถเดินทางเข้ามาภายในประเทศ ทำให้การเดินทางมีเพิ่มมากขึ้น จึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องของความปลอดภัยในการใช้บริการรถโดยสารสาธารณะ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจึงต้องดำเนินการตรวจสอบการให้บริการรถโดยสารสาธารณะทุกประเภทอย่างเข้มงวด เพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุร้ายแรงจนทำให้มีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิตจำนวนมาก โดยเมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๔ ได้เกิดเหตุการณ์รถโดยสารถูกไฟไหม้เสียหายทั้งคันที่ถนนมิตรภาพ อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น มีผู้ได้รับบาดเจ็บ ๑๒ คน และเสียชีวิต ๕ คน จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างมาก สมควรที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องมีมาตรการตรวจสอบ รวมถึงควบคุมกำกับดูแลผู้ขับขี่ให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ขอเรียนถามว่า กระทรวงคมนาคมมีแนวทางในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในการใช้บริการรถโดยสารสาธารณะหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้น ได้เป็นกรณีศึกษาของคณะกรรมการบูรณาการกู้ชีพฉุกเฉินและความปลอดภัยทางถนน วุฒิสภา จึงขอให้กระทรวงคมนาคมได้กำชับให้มีการดำเนินการตามมาตรการการรักษาความปลอดภัยในการใช้บริการรถโดยสารสาธารณะอย่างเคร่งครัด เพื่อความปลอดภัยของประชาชน

นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า กระทรวงคมนาคมได้ให้ความสำคัญในการดูแลความปลอดภัยในการใช้บริการรถโดยสารสาธารณะ รวมทั้งได้มีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ ทั้งนี้ กรมการขนส่งทางบกได้มีการยกระดับในการพัฒนากระบวนการการขอรับใบอนุญาตขับรถ โดยกำหนดสถานะของโรคและประเมินสมรรถภาพร่างกาย มีการปรับปรุงหลักสูตรการอบรมและทดสอบความรู้ในการขับรถโดยเน้นข้อสอบในเชิงวิเคราะห์และการแก้ไขสถานการณ์ในการขับรถบนถนนจริง กำหนดให้รถโดยสารสาธารณะต้องเข้ารับการตรวจสภาพปีละ ๒ ครั้ง และให้รถโดยสารสาธารณะติดตั้ง GPS Tracking นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ต้องติดตั้งอุปกรณ์เพื่อความ

ปลอดภัย รวมทั้งต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง อีกทั้งได้นำเทคโนโลยีมาติดตามพฤติกรรมของผู้ขับรถ กำหนดมาตรฐานความแข็งแรงของที่นั่ง จุดยึดที่นั่ง และจุดยึดเข็มขัดนิรภัยตามมาตรฐานสากล (UN R80) กำหนดให้อุปกรณ์ตกแต่งภายในของรถโดยสารจะต้องมีคุณสมบัติด้านการลุกไหม้และการลามไฟตามมาตรฐานสากล (UN R118) โดยเริ่มจากที่นั่งและผ้าม่านของรถโดยสาร ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๕ ซึ่งจะทำให้การเกิดอัคคีภัยลดน้อยลง และกำหนดให้รถโดยสารที่จะจดทะเบียนใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ จะต้องมีความแข็งแรงของโครงสร้างตัวถังเป็นไปตามมาตรฐานสากล (UN R66) รวมทั้งยังมีการพัฒนามาตรฐานคุณภาพรถโดยสารสาธารณะ (Q-BUS) เพื่อสร้างระบบรองรับมาตรฐานของรถโดยสารสาธารณะและยกระดับมาตรฐานด้านคุณภาพการให้บริการและความปลอดภัย โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน ๕ ด้าน (ด้านองค์กรและการบริหารจัดการ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านยานพาหนะ ด้านพนักงานประจำรถ และด้านความปลอดภัย) กำหนดให้ผู้ประกอบการขนส่งต้องจัดให้มีผู้จัดการด้านความปลอดภัย จัดตั้งจุดตรวจความพร้อมของรถโดยสารสาธารณะเพื่อตรวจสอบสภาพตัวรถและอุปกรณ์ส่วนควบด้านความปลอดภัย และตรวจสอบความพร้อมของพนักงานขับรถ จัดส่งผู้ตรวจการขนส่งออกตรวจสอบความพร้อมของรถโดยสารสาธารณะอย่างต่อเนื่อง ในอนาคตจะมีการเพิ่มมาตรการทางกฎหมายโดยนำระบบการตัดคะแนนความประพฤติในการขับรถมาใช้ รวมทั้งจัดให้มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่คู่มือการฝึกอบรมหลักสูตรความปลอดภัยของพนักงานขับรถขนส่ง ทั้งหมดนี้เป็นมาตรการที่กระทรวงคมนาคมได้ดำเนินการอย่างเข้มข้นเพื่อสร้างความปลอดภัย

สำหรับเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้น กระทรวงคมนาคมได้ดำเนินการสอบสวนแล้ว เห็นข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการบูรณาการกู้ชีพฉุกเฉินและความปลอดภัยทางถนน วุฒิสภา ยกเป็นกรณีศึกษา ซึ่งกรมการขนส่งทางบกได้มีการติดตาม สอบสวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีการเยียวยาผู้ประสบภัย รวมทั้งได้มีการลงโทษผู้ประกอบการขนส่งที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว

๓.๑.๒ กระทู้ถาม เรื่อง การแก้ไขปัญหาค่าปลุกค่าชดเชยและค่าบำรุงรักษาป่าจากวัด สำนักสงฆ์ ที่พักสงฆ์ และศาสนสถาน (พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวราวุธ ศิลปอาชา) ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปเป็นวันจันทร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

**๓.๑.๓ กระตุ้งถาม เรื่อง ความพยายามผลักดันให้บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าถูกกฎหมาย
(นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถาพนายกรัฐมนตรี)**

ผลการพิจารณา

ด้วยมีกระแสข่าวว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พยายามจะผลักดันให้บุหรี่ไฟฟ้าซึ่งเป็นสินค้าทำลายสุขภาพเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย ต่อมามีการเคลื่อนไหวในสังคม โดยแพทยสมาคม รวมถึงเครือข่ายทางการแพทย์และสุขภาพ ได้ออกหนังสือแถลงการณ์คัดค้านเรื่องนี้ เนื่องจากมีเหตุผลทางวิชาการจำนวนมากที่สนับสนุนว่าการผลักดันให้บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าถูกกฎหมายนั้น มีประเด็นที่ต้องพิจารณาจำนวนมาก โดยบุหรี่ไฟฟ้าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมาเพื่อเสริมการตลาดทดแทนบุหรี่ปุ่มวน บุหรี่ไฟฟ้าเป็นผลิตภัณฑ์ที่นำสารนิโคตินจากใบยาสูบมาผสมในน้ำ โดยมีตัวทำละลายเพื่อให้ให้น้ำมันที่ใช้สกัดสามารถกระจายอยู่ในน้ำแล้วก็เพิ่มสารสกัดจากดอกไม้และผลไม้ทำให้มีกลิ่นหอมเพิ่มความนิยม ซึ่งสารนิโคตินเป็นสารเสพติดมีผลทำให้เกิดการอักเสบอุดตันของหลอดเลือดและระบบไหลเวียน ทั้งยังทำให้ผู้เสพติดเลิกยาก เป็นเหตุให้เกิดโรคต่าง ๆ และเป็นโรคเรื้อรัง ซึ่งน้ำยาที่ใช้ควบคุมกับบุหรี่ไฟฟ้าผ่านกระบวนการเผาไหม้กับขดลวดความร้อนมีสารก่อมะเร็งหลายชนิด ความเข้มข้นของนิโคตินในน้ำยาใช้สูบในบุหรี่ปุ่มวนยิ่งเข้มข้นมากยิ่งขึ้นทำให้เสพติดมาก นอกจากนี้อุตสาหกรรมผู้ผลิตบุหรี่ปุ่มวนมีการขยายตลาดผ่านช่องทางต่าง ๆ มีการโฆษณาในรูปแบบต่าง ๆ ให้เป็นแพชั่นดังตุลลูกค้า อีกทั้งให้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน โดยอ้างว่าบุหรี่ปุ่มวนทดแทนบุหรี่ปุ่มวนได้ ซึ่งข้อเท็จจริงไม่ได้ช่วยลดการสูบบุหรี่ปุ่มวน ทั้งยังมีข้อมูลว่าประเทศที่อนุญาตให้สูบบุหรี่ปุ่มวนถูกกฎหมาย เยาวชนใช้บุหรี่ปุ่มวนมากขึ้นและผู้สูบรายใหม่ ซึ่งจะสูบทั้งบุหรี่ปุ่มวนและบุหรี่ปุ่มวน สำหรับประเทศไทยนั้นมีการลงนามความร่วมมือกับหลายประเทศในข้อตกลงความร่วมมือ FTCT ขององค์การอนามัยโลกว่าจะลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ปุ่มวน อย่างไรก็ตาม รัฐบาลมีเจตนารมณ์และจุดยืนชัดเจนว่าบุหรี่ปุ่มวนเป็นสินค้าทำลายสุขภาพไม่อนุญาตให้เป็นสินค้าถูกกฎหมาย และพยายามที่จะควบคุมและปราบปรามเรื่องบุหรี่ปุ่มวน ในขณะที่ผู้แทนองค์การอนามัยโลกได้สนับสนุนไทยที่จะไม่อนุญาตให้สูบบุหรี่ปุ่มวนไฟฟ้าถูกต้องตามกฎหมาย ในส่วนเรื่องภาษีที่เกี่ยวข้องนั้น รัฐบาลได้ปรับอัตราและโครงสร้างภาษีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว โดยกรมสรรพสามิตได้ประมาณการว่าจะช่วยลดการบริโภคยาสูบร้อยละ ๒ - ๓ นอกจากนี้หลักการพิจารณานโยบายสาธารณะ ต้องใช้หลักการป้องกันไว้ก่อนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ขอฝากรัฐบาลให้ระมัดระวังกรณีการแทรกแซงนโยบายสาธารณะของฝ่ายบริหาร อาจรวมถึงฝ่ายนิติบัญญัติ โดยอิทธิพลจากบริษัทบุหรี่ปุ่มวนชาติทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้มีข้อสังเกตและข้อห่วงใยจากกรณีการแทรกแซงดังกล่าว ขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีนโยบายให้บุหรี่ปุ่มวนไฟฟ้าเป็นสินค้าผิดกฎหมาย อยู่เช่นเดิมต่อไปหรือไม่ และหากรัฐบาลจะทำให้บุหรี่ปุ่มวนไฟฟ้าถูกกฎหมาย ได้ค้ำนึ่งถึงผลเสียหรืออันตรายผลกระทบต่อสุขภาพ สังคมอย่างไรและจะป้องกันผลกระทบอย่างไร

นายสาธิต ปิตุเตชะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ตอบกระตุ้งถาม ตอบชี้แจงว่า ขณะนี้สถานะของบุหรี่ปุ่มวนไฟฟ้าตามข้อกำหนดเป็นสินค้าที่ห้ามนำเข้าโดยประกาศของกระทรวงพาณิชย์ และบุหรี่ปุ่มวนไฟฟ้าก็เป็นสิ่งของต้องห้ามนำเข้าตามพระราชบัญญัติศุลกากร โดยมีทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ โดยนโยบายของรัฐบาลยืนยันว่ายังไม่มีการดำเนินการให้บุหรี่ปุ่มวนไฟฟ้าเป็นสินค้าที่ถูกกฎหมาย ในส่วนความเห็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นความเห็นส่วนตัว สำหรับ

กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายตามแนวทางของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล ทั้งนี้ มีข้อมูลว่าคนสูบบุหรี่ไฟฟ้าจะนำไปสู่การสูบบุหรี่มวนและนำไปสู่การเสพติดอย่างอื่น ในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกาที่เคยอนุญาตให้จำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าได้ ปัจจุบันได้มีการวางกฎเกณฑ์ เงื่อนไขการจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าบางชนิดบางประเภท โดยการสูบบุหรี่มีแต่โทษต่อร่างกายทั้งระบบหลอดเลือดและระบบทางเดินหายใจ ซึ่งผู้ป่วยจำนวนมากจะเป็นภาระในการรักษาพยาบาลทั้งด้านงบประมาณและกำลังคน ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุขจะรณรงค์ให้คนเข้าถึงบุหรี่น้อยลง และชี้ให้เห็นโทษของการสูบบุหรี่ ขอยืนยันว่านโยบายของรัฐบาลไม่มีการดำเนินการให้บุหรี่ไฟฟ้าถูกกฎหมาย แต่ถ้าหากว่าจะให้ถูกกฎหมาย จะต้องมีการควบคุมป้องกันอย่างเข้มข้น ประกอบกับให้ความรู้ถึงโทษและพิษภัยจากบุหรี่ ทั้งยังมีคณะกรรมการต่าง ๆ ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการมาตรการต่าง ๆ อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ได้ให้กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรคและส่วนที่เกี่ยวข้อง ควรเปิดเวทีสาธารณะเพื่อให้ประชาชนทุกฝ่ายได้รับข้อมูลอย่างรอบด้านอย่างถูกต้อง

๓.๒ กระทู้ถามด้วยวาจา

จำนวน ๑ เรื่อง

๓.๒.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การแก้ปัญหาเร่งด่วนกรณีองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (WADA) ประกาศไม่รับรองประเทศไทย (นายคำณูน สิริธิตสมาน เป็นผู้ตั้งถาม ถาถามนายกรัฐมนตรี)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามดังกล่าวได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไป ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในคราวถัดไป

เรื่องด่วน

จำนวน ๑ เรื่อง

- ให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐)

ผลการพิจารณา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๑ คน คือ นายวิวัฒน์ ตামী นั้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ดำเนินการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดังกล่าว รวมทั้ง

รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นเสร็จเรียบร้อยแล้ว และเมื่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้นำเสนอรายงานของคณะกรรมการทั้งในส่วนที่มีได้เป็นรายงานลับและส่วนที่เป็นรายงานลับต่อที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเพื่อให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ด้วยวิธีการออกเสียงลงคะแนนลับโดยใช้บัตรออกเสียงลงคะแนน ปรากฏผลการออกเสียงลงคะแนน ดังนี้

ให้ความเห็นชอบ	๓๖	คะแนน
ไม่ให้ความเห็นชอบ	๑๕๓	คะแนน
ไม่ออกเสียง	๓๐	คะแนน

จากผลการออกเสียงลงคะแนนปรากฏว่า นายวิวัฒน์ ตামী ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา จึงถือว่า **ไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้ขอยกระเบียบวาระที่ (๖) เรื่องที่เสนอใหม่ และระเบียบวาระที่ (๗) เรื่องอื่น ๆ ขึ้นมาพิจารณา ก่อน ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นด้วย

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่

จำนวน ๒ เรื่อง

๖.๑ ขอให้วุฒิสภาพิจารณาเพื่อมีมติให้เปิดเผยบันทึกการประชุม จำนวน ๑๑ ครั้ง และรายงานลับของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ตามมาตรา ๑๒๙ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมลงมติให้เปิดเผยบันทึกการประชุมลับของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชน จำนวน ๑๑ ครั้ง ได้แก่

- ครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๓ วันจันทร์ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๔ วันจันทร์ที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๖ วันจันทร์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๗ วันจันทร์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๘ วันจันทร์ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๙ วันจันทร์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

และรายงานลับของคณะกรรมการธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชน

๖.๒ ขอให้วุฒิสภาพิจารณาเพื่อมีมติให้เปิดเผยบันทึกการประชุมลับจำนวน ๖ ครั้ง ของคณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ (ตามมาตรา ๑๒๙ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมลงมติให้เปิดเผยบันทึกการประชุมลับของคณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ จำนวน ๖ ครั้ง ได้แก่

ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ วันศุกร์ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ วันศุกร์ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ วันศุกร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๘/๒๕๖๔ วันศุกร์ที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๙/๒๕๖๔ วันศุกร์ที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

(๗) เรื่องอื่น ๆ

จำนวน ๔ เรื่อง

๗.๑ ตั้งกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ แทนตำแหน่งที่ว่าง

ผลการพิจารณา

โดยที่กรรมการในคณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ว่างลง ที่ประชุมจึงได้มีมติตั้ง นางจินตนา ชัยยวรรณาการ เป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ แทนตำแหน่งที่ว่าง ตามที่ประธานคณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ (นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ) เสนอ

๗.๒ ขอยกเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพีชกระท่อม พ.ศ. ออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน

ผลการพิจารณา

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติพีชกระท่อม พ.ศ. มีกำหนดระยะเวลาการพิจารณา ๓๐ วันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติมาถึงวุฒิสภา ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ คณะกรรมาธิการวิสามัญจึงขอยกระยะเวลาการพิจารณาเพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีความละเอียดรอบคอบมากยิ่งขึ้น

ที่ประชุมลงมติเห็นชอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพีชกระท่อม พ.ศ. ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน

๗.๓ ขอยกเวลาการพิจารณาของคณะกรรมาธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ออกไปอีก ๓๐ วัน

ผลการพิจารณา

เนื่องจากการพิจารณาตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อฯ มีข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหลายประการ ที่คณะกรรมาธิการสามัญจำเป็นต้องตรวจสอบอย่างละเอียดและรอบคอบ รวมทั้งรวบรวมเอกสารพยานหลักฐานที่สำคัญและจำเป็นสำหรับใช้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการให้ความเห็นชอบต่อไป

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้คณะกรรมาธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วัน ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ วรรคสอง

๗.๔ ความคืบหน้าในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาความคืบหน้าในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ของที่ประชุมวุฒิสภา มีกรรมการปฏิรูปประเทศ ผู้แทนจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน

ป.ย.ป.) สำนักงานประมาณ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานศาลยุติธรรม กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงยุติธรรม เข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอและชี้แจงความคืบหน้าในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติฯ ต่อที่ประชุม โดยในการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ได้มีการซักถามและมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

๑. ภาพรวม

เลขานุการคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร) ได้กล่าวถึงภาพรวมการกำหนดโครงการสำคัญ สรุปได้ว่าตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ มีการเห็นชอบโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บท จำนวน ๕๗๑ โครงการ โดยเป็นโครงการที่รองรับแผนแม่บทเฉพาะกิจ จำนวน ๒๕๐ โครงการ และเป็นโครงการสำคัญ จำนวน ๓๒๑ โครงการ ใช้ขับเคลื่อนแผนแม่บท ทั้ง ๒๓ แผน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑๔๐ เป้าหมาย อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาลงไปในแต่ละโครงการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่าโครงการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายมีน้อยมาก รวมทั้งโครงการสำคัญเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในประเด็นความมั่นคง ประเด็นการต่างประเทศ ไม่พบว่าหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักอย่าง สมช. กอ.รมน. ศอ.บต. ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) กระทรวงกลาโหม และกระทรวงการต่างประเทศ มีโครงการสำคัญเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและด้านต่างประเทศแต่อย่างใด จึงอยากทราบว่าโครงการสำคัญที่กำหนด ๓๒๑ โครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จะสามารถดำเนินการได้มากน้อยเพียงใด และการที่หน่วยงานรับผิดชอบหลักด้านความมั่นคงและด้านการต่างประเทศไม่มีโครงการสำคัญที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว จะดำเนินการบรรลุเป้าหมายได้อย่างไร นอกจากนี้โครงการอื่น ๆ เช่นโครงการฝึกตามวงรอบประจำปีซึ่งเป็นโครงการประจำ สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสามารถพิจารณาให้โครงการประเภทนี้ มาเป็นโครงการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทด้วยได้หรือไม่ ตลอดจนจะมีการเพิ่มโครงการสำคัญโดยเฉพาะประเด็นความมั่นคงให้มากขึ้นและเป็นรูปธรรมได้หรือไม่ ถ้าเพิ่มไม่ได้ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายจะทำอย่างไร และขอเสนอแนะให้แก้ไขปัญหาการออกแบบระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR) ให้มีประสิทธิภาพ อย่างแน่นอนแต่เพียงผลการประเมินทางสถิติเท่านั้น บางโครงการก็ไม่สามารถนำการประเมินทางสถิติมาใช้ได้ทั้งหมด และในการสนับสนุนโครงการสำคัญ สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติควรให้สภาความมั่นคงแห่งชาติร่วมพิจารณาและบูรณาการโครงการให้มากกว่านี้ จึงจะเป็นการร่วมกันขับเคลื่อนจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

จากนั้น คณะกรรมการสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายวรากรณ์ สามโกเศศ) ผู้อำนวยการกองนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงกลาโหม (พันเอก ทัดเทพ บุญน่วม) รองเลขาธิการ สมช. (นายรัชกรณ นภาพรพิพัฒน์) รองผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง กอ.รมน. (พลตรี นพรัตน์ ชั้นประดับ) ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและสนับสนุนงานพัฒนาเพื่อความมั่นคง ศอ.บต.

(นายันทพวงศ์ สุวรรณรัตน์) และที่ปรึกษาหัวหน้าฝ่ายนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงการต่างประเทศ (นางสาววนัสสุดา สุทธิธานี) ได้ร่วมกันตอบชี้แจง สรุปได้ว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้ไม่ปรากฏโครงการสำคัญ ด้านความมั่นคงและด้านการต่างประเทศ เกิดจากปัญหาการนำเสนอแผนงานโครงการของแต่ละหน่วยงาน ที่เสนอมาแล้วยังไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดไว้ จึงไม่ได้รับ อนุมัติให้เป็นโครงการสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เนื่องจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นเรื่องใหม่ จึงทำให้ ต้องมีการทำความเข้าใจและอาจต้องมีการจัดฝึกอบรมในการเขียนแผนโครงการให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ โดยแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน คือ ๑) การมองเป้าหมายร่วมกัน โดยหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการแบบบูรณาการร่วมกัน ๒) การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย และจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ ๓) การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอโครงการโดยการประเมินให้คะแนน และดำเนินการตามกระบวนการทางสถิติเพื่อจัดลำดับความสำคัญ และ ๔) การจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยหน่วยงานนำโครงการสำคัญบรรจุในแผนปฏิบัติการรายปี เพื่อประกอบการจัดสรรงบประมาณ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าโครงการด้านความมั่นคงและด้านการต่างประเทศของหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักที่ เกี่ยวข้อง จะไม่ได้รับอนุมัติให้เป็นโครงการสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แต่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก็นำกลับมาปรับปรุงและนำเสนอเพื่อให้ได้รับอนุมัติให้เป็นโครงการสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เรียบร้อยแล้ว ตลอดจนในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการในโครงการประจำของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านความมั่นคงและด้านต่างประเทศก็ได้สอดแทรกแผนโครงการสำคัญบางส่วนไว้ในโครงการประจำปีและ แผนปฏิบัติการของหน่วยงานรายปีด้วย เพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และด้านต่างประเทศในเบื้องต้น ส่วนโครงการฝึกตามวงรอบประจำปี หน่วยงานมีแนวคิดที่จะปรับแผน เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาให้เป็นโครงการสำคัญในอนาคต ทั้งนี้ จะขอรับข้อเสนอแนะเรื่องการปรับปรุง ระบบการประเมินไปดำเนินการต่อไป

๒. ด้านการศึกษา

ผู้แทนคณะกรรมการการศึกษา (นายตวง อันทะไชย นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา นายฉลา พวงมาลัย รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร และนายณรงค์ สหเมธาพัฒน์) ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า ควรปรับปรุงนโยบายในด้านการศึกษาดังนี้ คือ กระบวนการผลิตและพัฒนาครู การจัดการ เรียนการสอนและการวัดประเมินในการเลื่อนชั้นเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในช่วงวิกฤติโควิด-๑๙ นอกจากนี้ ต้องเร่งรัดออกอนุบัญญัติและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา นำกระบวนการเรียนรู้ตาม ศาสตร์พระราชามาเป็นแนวทางเพื่อออกแบบการเรียนการสอนและการสร้างกิจกรรมให้เหมาะสมกับการ เรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละระดับชั้น ส่วนในด้านกฎหมาย ควรปรับโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาให้ สถานศึกษาในพื้นที่สามารถบริหารจัดการอย่างอิสระได้ การกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษาที่มีลักษณะเป็น ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานมากกว่าการสั่งการจากส่วนกลาง เพื่อบรรลุสมรรถนะตามหลักสูตร อีกทั้ง ควรบูรณาการหน่วยงานที่มีความซ้ำซ้อนหรือภารกิจไม่สอดคล้อง หรือจัดตั้งหน่วยงานขึ้นเพื่อรองรับภารกิจ และ ดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการศึกษา

นอกจากนี้ในการสร้างโอกาสทางการศึกษาและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับ ปฐมวัยในยุคสถานการณ์โควิด-๑๙ ที่เกิดปัญหาผู้เรียนหายจากระบบ สาเหตุจากจากครอบครัวขาดแคลน

ต้นทุนการศึกษา ผู้ปกครองตงงาน หรือรายได้ลดลงส่งผลให้ไม่สามารถจ่ายค่าเทอมได้ ปัญหาครอบครัว ยากจนขาดความพร้อมในการเรียนออนไลน์ ขาดแคลนอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับการเรียนออนไลน์ อาทิ โทรศัพท์มือถือ สัญญาณอินเทอร์เน็ต กระทรวงศึกษาธิการได้มีแนวทางในการดำเนินการเรื่องต่อไปนี้อย่างไร เช่น ระบบติดตามผู้เรียนหายจากระบบ แนวทางช่วยเหลือหรือผ่อนปรนในการชำระค่าเทอม การช่วยเหลือเกี่ยวกับระบบโภชนาการอาหารกลางวันของเด็กในยุคการเรียนออนไลน์ การสนับสนุนอุปกรณ์หรือสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้สะดวกและประหยัด ตลอดจนแนวทางเกี่ยวกับการดูแลด้านสุขภาพจิตของเด็กและผู้ปกครอง ซึ่งอาจเกิดความเครียดจากการต้องสอนออนไลน์ให้บุตรหลาน

ส่วนกรณีเด็กที่ไม่สามารถอยู่ในระบบการศึกษา และต้องออกจากโรงเรียน เพื่อทำงานช่วยเหลือครอบครัวควรมีแนวทางในการช่วยเหลือเพื่อให้สามารถพัฒนาความรู้ควบคู่ไปการทำงานได้ อีกส่วนหนึ่งต้องพัฒนาผู้บริหารด้านการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ มีภาวะผู้นำอย่างแท้จริง การบริหารบุคลากรทางการศึกษาในบางโรงเรียนเกิดปัญหาจากการไม่มีผู้บริหารด้านการศึกษา ให้ครูผู้สอน รักษาการแทน จึงอาจทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร ควรสนับสนุนให้ครูผู้สอน แต่ละรายวิชาต้องเป็นครูซึ่งจบจากสายวิชานั้นโดยตรง ส่วนการเรียนออนไลน์ของแต่ละโรงเรียนยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน บางโรงเรียนใช้การเรียนการสอนแบบออนไลน์ ออนแอร์ทางโทรทัศน์ และออนไซด์ ในโรงเรียน ซึ่งจากการสอบถามพบว่าผู้บริหารศึกษายังไม่เข้าใจ ส่งผลให้การสื่อสารต่อครูไม่ตรงกันไปด้วย จึงควรสร้างความเข้าใจให้ผู้บริหารศึกษาและครูเพื่อให้ปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน สำหรับระดับอาชีวศึกษา พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ เน้นการบริหารจัดการเป็น ๒ รูปแบบ คือ สังกัดสถาบัน อาชีวศึกษา และวิทยาลัยเทคนิคหรือวิทยาลัยการอาชีพ ควรมีการปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา ให้เอื้อต่อการพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาสิ่งที่ควรปฏิรูปและกำหนดให้ชัดเจนคือการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี และระบบอื่นๆ เน้นการปฏิบัติเพื่อสร้างงาน จึงขอสอบถามความคืบหน้าในการจัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่จัดร่วมกับสถานประกอบการว่ามีผลการดำเนินการ และมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง อาทิ การลด ช่องว่างในการพัฒนาทักษะการเรียนการสอนในสถานศึกษาและการประกอบอาชีพในสถานประกอบการ พัฒนาเพื่อให้ได้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกอบอาชีพของผู้เรียนอาชีวศึกษา การสร้างแรงจูงใจให้ สถานประกอบการมาร่วมจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีเพิ่มขึ้น การปรับกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ให้กำลังคน อาชีวศึกษามีสมรรถนะเหมาะสมกับอาชีพในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นต้น และควรเร่งออกอนุบัญญัติว่าด้วยเรื่อง ทวิภาคีให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาอาชีวและสถานประกอบการอย่างมี ประสิทธิภาพ ในส่วนของพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการ ขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่มีหน้าที่ตัดสินใจอนุมัติและอนุญาตในระดับจังหวัด กระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการปฏิรูปเห็นด้วยกับการมีคณะกรรมการชุดนี้หรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ ขอทราบความคืบหน้า ในการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จากที่ผ่านมามีการดำเนินการตาม มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังไม่สามารถกระจายอำนาจเพื่อให้โรงเรียน หรือสถานศึกษามีความเป็นอิสระในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ได้ เกิดปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ในส่วนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา ๔๐ แห่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของ สถานศึกษา หากให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษามีบทบาทในการ

ติดตามกำกับประเมินสถานศึกษาและประเมินผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะที่เป็นประชาชนในพื้นที่ มีความเป็นไปได้หรือไม่

จากนั้น ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายสุภัทร จำปาทอง) ตอบชี้แจง สรุปได้ว่า ปัญหาการผลิตและพัฒนาครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และคุรุสภา ซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพ ได้กำหนดให้ครูมีโอกาสในการพัฒนาการจัดการความรู้ ปัจจุบันส่วนหนึ่งของการปฏิรูป มีหัวข้อเรื่องการปรับหลักสูตรการเรียนรู้อิงวิธีการเรียนการสอน เปลี่ยนไปสู่การจัดการเรียนให้ผู้เรียนมีการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ เห็นด้วยกับการนำศาสตร์พระราชามาเป็นพัฒนาผู้เรียนในทุกระดับชั้น หลักการจัดการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชเป็นส่วนหนึ่งของการผสมผสาน พัฒนามนุษย์ที่อยู่ในสถานศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะชีวิตและอาชีพด้วย ในเรื่องการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาเพื่อเป็นนิติบุคคล ปัจจุบันยังมีความทับซ้อนของ ๒ ส่วนในการจัดการ คือ การบริหารงานบุคคลโดย สพฐ. เป็นผู้ดูแลครู แต่การวางแผนกำลังคนต้องร่วมกับศึกษาธิการจังหวัด ประกอบกับการยึดกฎระเบียบมากเกินไปส่งผลให้การดำเนินการเกิดความล่าช้า อาจไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ทั้งนี้ ในประเด็นเรื่องสถานการณ์โควิด-๑๙ กระทรวงได้มีการรับฟังเสียงสะท้อนผ่านศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ กระทรวงศึกษาธิการ (ศบค.ศธ.) พบว่า การเข้าเรียนออนไลน์มีผู้เรียนจำนวนน้อย ในส่วนของการช่วยเหลือเบื้องต้นกระทรวงได้ขออนุมัติจากนายกรัฐมนตรี เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้กับผู้ปกครอง รายละ ๒,๐๐๐ บาท ส่วนโภชนาการอาหารกลางวัน มอบให้โรงเรียนและองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จัดสรรเงินให้ผู้ปกครองเพื่อจัดสรรอาหารให้นักเรียนที่บ้าน ในส่วนของเครื่องมือเพื่อรองรับการเรียนทางไกลแบบฉุกเฉิน ส่วนหนึ่งพบปัญหาว่ามีเครื่องมือแต่ครูยังขาดทักษะในการใช้เพื่อจัดการเรียนการสอนได้ จึงต้องพัฒนาครูควบคู่ไปกับการหาเครื่องมือเพิ่มเติมด้วย การจัดการศึกษาปฐมวัยที่เหมาะสมในสถานการณ์โควิด-๑๙ คือ การจัดการศึกษาแบบออนแฮนด์ ครูจะนำเอกสารไปให้เด็กนักเรียนถึงที่บ้าน เดินทางไปสอนที่บ้านอาทิตย์ละ ๒ หรือ ๓ ครั้ง ทั้งนี้ต้องยอมรับว่าการเรียนออนไลน์เหมาะสำหรับเด็กอายุ ๑๔ ปีขึ้นไป แต่อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาทางไกลจำเป็นต้องทำให้การทำงานขับเคลื่อนไปได้ กรณีเด็กหายไปจากระบบ การเปลี่ยนแปลงตัววัดผลในรายเทอม อยู่ในระหว่างที่ สพฐ. กำลังพิจารณาดำเนินการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ในส่วนการดูแลสุขภาพของผู้เรียนจะมุ่งเน้นดูแลพฤติกรรมในการอยู่ร่วมกันในสังคม เนื่องจากยังไม่มีครูที่ดูแลสุขภาพจิตโดยตรงเพียงพอ สำหรับแนวทางการช่วยเหลือในประเทศไทยเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – มัธยมศึกษาปีที่ ๓ จะได้รับการสนับสนุนทุกส่วน เด็กที่หายจากระบบส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่างหลังจบมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แล้วไม่ได้เรียนต่อ เนื่องจากความขัดสนเป็นหลัก กระทรวงพยายามสำรวจเพื่อขยับให้อยู่ในการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อให้สามารถทำงานและเรียนไปด้วยได้

ในส่วนความซ้ำซ้อนของศึกษาธิการจังหวัดกับเขตพื้นที่การศึกษา กำลังอยู่ระหว่างปรับปรุงตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และพิจารณาปรับโครงสร้างบุคลากรครูในโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อให้สามารถเพิ่มครูให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ กรณีการออกไปประกอบวิชาชีพที่เหมาะสมตามสาขาวิชาเอก ปัจจุบันมีเฉพาะใบประกอบวิชาชีพครูทั่วไป ในส่วนสื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเตรียมแพลตฟอร์มสำหรับการศึกษาก่อนไกล กระทรวงใช้วิธีสร้างเว็บไซต์มีสื่อการเรียนการสอนจากสภาการศึกษา ตัวอย่างบทเรียนจากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ครูที่อยู่ทางไกลสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้ กรณีอาชีวศึกษา ยังมีความลักลั่นระหว่างวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ไม่มีสอนระดับปริญญาตรีและมีสอนปริญญาตรี ซึ่งจะต้องลองเปลี่ยนแปลงการบริหารงานบุคคลของสถาบันอาชีวศึกษาที่สอนปริญญาตรีให้สอดคล้องกับมหาวิทยาลัย

สำหรับเรื่องทวิภาคี ตัวชี้วัดใน Big Rock หลักสูตรฐานสมรรถนะทุกหลักสูตรมีกำหนดให้ต้องมีภาคเอกชน ๓ - ๕ คน เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อภาคอุตสาหกรรมให้มากที่สุด ซึ่งมีความคืบหน้าให้ภาคอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการแล้ว ส่วนกรณีการปฏิรูปเพื่อให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคล ต้องยอมรับว่าล่าช้าแต่ในปัจจุบันมีโอกาสให้สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างอิสระมากขึ้น ผลักดันให้มีหลักสูตรไปสู่การเรียนรู้ที่โรงเรียน โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและได้ใช้กระบวนการ (Active Learning) เป็นตัวนำ โดยเริ่มที่โรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการกระจายอำนาจให้เขตพื้นที่สามารถบริหารจัดการเองได้ จะสามารถดำเนินการให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

๓. ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผู้แทนคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ) ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า ในการติดตามการเสนอรายงานความคืบหน้าการปฏิรูปประเทศในภาพรวมทั้ง ๑๒ ครั้ง ที่ผ่านมาพบว่า ไม่ปรากฏผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนตามเป้าหมาย ๓ ระดับ ทั้งในระดับประเทศ ระดับชุมชน และระดับปัจเจกบุคคล โดยเป้าหมายหลัก (Big Rock) ในการปฏิรูปการอุดมศึกษามีประเด็นเกี่ยวข้องที่สำคัญ ๒ เป้าหมาย คือ เป้าหมายที่ ๓ ปฏิรูปการผลิตพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และเป้าหมายที่ ๕ ปฏิรูปบทบาทการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา โดยคณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเชิงคำถามต่อเป้าหมายดังกล่าว คือ (๑) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กระทรวง อว.) มีการส่งเสริมและสนับสนุนคุณภาพของครู บุคลากรทางการศึกษา และอาจารย์มหาวิทยาลัย อย่างเป็นรูปธรรมอย่างไร (๒) กระทรวง อว. มีการประสานเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาผลิตครู บุคลากรทางการศึกษา และอาจารย์มหาวิทยาลัย ภายใต้อาจารย์รับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอุดมศึกษาอย่างไร (๓) กระทรวง อว. มีการบูรณาการร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการในการผลิตครู บุคลากรทางการศึกษา และอาจารย์มหาวิทยาลัย เพื่อไม่ให้มีปริมาณเกินความต้องการ และบุคลากรมีคุณภาพมีจิตวิญญาณของความเป็นครูอย่างไร ในกรณีนี้ ควรคำนึงถึงปัญหาสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไม่สามารถพัฒนาแบบก้าวกระโดดหรือที่เรียกว่า “กับดักประเทศรายได้ปานกลาง” และมีการพัฒนาให้เกิดความสมดุลควบคู่ไปกับคุณภาพชีวิตและความสุขของประชาชน นอกจากนี้ ควรมีการดำเนินการด้านการวิจัยอย่างไรต่อไป โดยเฉพาะในการสรรหาหรือแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ มีการเผยแพร่งานวิจัยสู่สาธารณชน มีธรรมาภิบาลในการบริหารการศึกษาเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจตามมาตรา ๒๕๗ (๑) ของรัฐธรรมนูญ มีการกำกับติดตามเท่าที่จำเป็นและออกกฎข้อบังคับให้น้อยที่สุดเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งควรมีระบบการเตรียมผู้บริหารสถาบันการศึกษา อาทิ อธิการบดี คณบดี หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าสาขาวิชา เพื่อให้บุคลากรมีประสิทธิภาพ พร้อมกันนี้ขอให้นำเสนอเอกสารการชี้แจงในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ (๑) ด้านการอุดมศึกษา นำส่งแผนกำกับการผลิตครูในเชิงปริมาณ ที่เน้นว่าจะไม่มีการผลิตครูเกินกว่าปริมาณความต้องการ และแผนการสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู (หลักสูตรใหม่ที่ไม่ใช่โครงการนำร่อง) (๒) ด้านการวิจัยและนวัตกรรม นำส่งแผนงานและรายละเอียดสัดส่วนความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต ใน ๓ มิติ คือ จำนวนโครงการวิจัย จำนวนงบประมาณในแต่ละสัดส่วน และผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ของแต่ละสัดส่วน และเอกสารหลักเกณฑ์การแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานชุดต่าง ๆ เพื่อความเป็นธรรมและโปร่งใส นอกจากนี้ ขอให้พิจารณาเพิ่มสัดส่วนงบประมาณในภาพรวมด้านการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อผลสัมฤทธิ์ในการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาประเทศ

จากนั้น ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (นางสาวนุชนภา รื่นอบเชย) และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) (รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล) ได้ร่วมกันตอบชี้แจง สรุปได้ว่า กระทรวง อว. ได้ดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศเกี่ยวกับการผลิตและพัฒนาครู มีการอบรมและพัฒนานักศึกษาเพื่อมาเป็นครูและให้มีการฝึกประสบการณ์ตั้งแต่ระดับชั้นปีที่ ๑ มีการพัฒนาระบบการบริหารการศึกษา พัฒนาวิชาชีพครู และครูประจำการ โดยมีการประสานงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการในการดำเนินโครงการต่าง ๆ อาทิ โครงการครูคืนถิ่น โครงการติตอวุธทางปัญญาจากมหาวิทยาลัยสู่ตำบล (U2T) นอกจากนี้ จะมีการรวบรวมฐานข้อมูลด้านอัตรากำลังของบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการผลิตครู "ระบบปิด" ตามจำนวนความต้องการใช้ครูของสถานศึกษาภาครัฐในแต่ละด้าน มีสมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ระดับอุดมศึกษาทั้งในด้านการเรียนการสอนและการวิจัย ทั้งนี้ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาจะเน้นการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการนำไปใช้อย่างแท้จริง อีกทั้งมีการสร้างเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาคุณภาพและปริมาณอย่างเหมาะสม สำหรับด้านการวิจัยและนวัตกรรม มีการเชื่อมโยงประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการในการทำวิจัย เพื่อให้เกิดความสมดุลในด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต และโดยที่การวิจัยถือเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ จึงมีการนำแผนแม่บทมาพิจารณาพร้อมกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกหรือเมกะเทรนด์ (Mega Trends) มีการศึกษาความต้องการเชิงพื้นที่ใน ๖ ภูมิภาค โดยนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) มาปรับใช้ อย่างไรก็ตาม การวิจัยจะต้องมีการรอบการวิจัยที่ชัดเจน มีกระบวนการทำงาน และมีแผนรองรับในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนการพัฒนาและงบประมาณมีความสอดคล้องกัน โดยผลลัพธ์ที่ได้จะต้องเกิดการพัฒนาใน ๓ ด้าน คือ (๑) การพัฒนาเศรษฐกิจ เช่น การแพทย์ การเกษตร เศรษฐกิจสร้างสรรค์ การท่องเที่ยว (๒) การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และ (๓) การพัฒนาภาครัฐในอนาคตและกำลังคน ทั้งนี้ โดยมีระบบการบริหารและจัดการทุน ตลอดจนมีการบริหารงบประมาณในการให้ทุนวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมอย่างเหมาะสม ผ่านสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (Program Management Unit : PMU) ในด้านคณะกรรมการบริหารทางการศึกษา ปัจจุบันมีจำนวนกว่า ๕๐ ชุด ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อดำเนินนโยบาย กำกับ และตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ทำหน้าที่รับผิดชอบงานด้านวิชาการและประสานเชื่อมโยงกับหน่วยงานด้านการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๔. ด้านกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ

ผู้แทนคณะกรรมการสิทธิการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ (นางสาวปิยฉัญญ์ วันเฉลิม นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม และศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์) ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า เมื่อได้พิจารณาเกี่ยวกับกิจกรรมปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายแล้ว อยากทราบว่า ๑) ความคืบหน้าของกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ในเรื่องการยกเลิก แก้ไขกฎหมายที่ล้าสมัยหรือเป็นอุปสรรค (Regulatory Guillotine) ว่ามีขั้นตอนการดำเนินการในเรื่องนี้อย่างไร มีการจัดลำดับความสำคัญของเรื่องหรือไม่ อยากรู้มีความคืบหน้าอัตราร้อยละเท่าไร การดำเนินงานที่ผ่านมีปัญหาและอุปสรรคเป็นประการใด และประชาชน

มีส่วนร่วมในเรื่องนี้อย่างไร ๒) ความคืบหน้าของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. รวมถึงแนวทางสร้างการรับรู้ของประชาชน ๓) การนำเทคโนโลยีมาเพื่อบังคับใช้กฎหมาย กกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. เกี่ยวข้องกันหรือไม่ เพราะเหตุใด จึงไม่กำหนดให้ร่างกฎหมายฉบับนี้เป็น Big Rock ๔) การดำเนินการภายหลังพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลใช้บังคับ ๕) ความแตกต่างของการจัดทำประมวลกฎหมายให้ประชาชนเข้าถึงง่ายกับการจัดทำระบบกลาง ว่าเป็นเรื่องซ้ำซ้อนกันหรือไม่ ๖) ผลการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่ใช้บังคับเกิน ๕ ปี และ ๗) ความคืบหน้าของระบบกลาง และการจัดทำสรุปสาระของกฎหมายในระบบกลาง

นอกจากนี้ มีข้อสังเกต จำนวน ๘ ประเด็น คือ ๑) การปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ประชาชนยังไม่เข้าใจว่าจะปฏิรูปอย่างไร มีปัญหาใดจึงจำเป็นต้องปฏิรูป ๒) การปฏิรูปตำรวจ ผ่านร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเนื้อหาสาระของร่างกฎหมายฉบับนี้ รวมถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ๓) การติดตามความคืบหน้าขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม ควรเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถติดตามผลการดำเนินงาน รวมถึงทราบเหตุผลของเรื่องที่กำลังล่าช้า ๔) การจัดหาทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจทุกสถานี ขอทราบปัญหาและอุปสรรคที่ดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมาย และให้มีการติดตามผลสัมฤทธิ์ ประเมินความคุ้มค่าในทุกมิติ เพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงาน เช่น ให้มีทนายความออนไลน์ ๕) การบันทึกภาพและเสียงในการตรวจค้น สอบสวน มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการหรือไม่ ๖) การแจ้งความร้องทุกข์ต่างท้องที่ พบปัญหาในทางปฏิบัติในเรื่องใด ขอให้ประเมินว่าได้ประโยชน์จริงหรือไม่ ๗) ขอให้ นำร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. เปิดรับฟังความคิดเห็นในวงกว้าง ๘) ขอให้เร่งรัดแก้ไขปัญหาคดีค้างมาก ค้างนาน ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม อย่างไรก็ตาม การปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย แม้จะมีกฎหมายเป็นกลไกสำคัญ แต่ก็มีบางฉบับเป็นต้นเหตุทำให้การปฏิรูปประเทศติดขัด การต้องเร่งผลักดันการออกอนุบัญญัติเพื่อให้กลไกตามกฎหมายสามารถดำเนินไปได้ โดยต้องมีกลไกป้องกัน ตรวจสอบมิให้กฎหมายอนุบัญญัติมีเนื้อหากระทบสิทธิของประชาชนเกินกว่าพระราชบัญญัติ รวมถึงตรวจสอบความถูกต้องของคำแปลของกฎหมายเป็นภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน และการปฏิรูปการเรียนการสอนนิติศาสตร์ ตามที่มาตรา ๒๕๘ ของรัฐธรรมนูญกำหนด และเห็นว่ากฎหมายตามแผนปฏิรูปประเทศที่วุฒิสภาควรเร่งรัดดำเนินการ มี ๙ ฉบับด้วยกัน ได้แก่ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดการข้อมูลข่าวปลอม พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ... รวมถึงอนุบัญญัติที่สำคัญที่จะต้องเร่งรัด เช่น ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ร่างแนวปฏิบัติและร่างสัญญาจัดจ้างมาตรฐานกลางของกรมบัญชีกลางว่าด้วยการจัดจ้าง ESCO ภาครัฐ เป็นต้น

จากนั้น คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (นายวิษณุพิพล ติวะตันสกุล) นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ สำนักงาน ป.ย.ป. (นายยอดฉัตร ตสาริกา) ผู้อำนวยการสำนัก

การประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (นางสินี สัมม) รองผู้บัญชาการสำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (พลตำรวจตรี อนุชา รมยะนันท์) รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม (นายชัยวัฒน์ รุ่งเล็ก) รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (นางสาวอภิญญาพร อังคมลเศรษฐ์) และผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (นางเกสินี แสงสุวรรณ) ได้ตอบชี้แจง สรุปได้ว่า

ประเด็นเรื่องการติดตามความคืบหน้าของการยกเลิก แก๊ซ กฎหมายที่ล่าสมัยหรือเป็นอุปสรรคนั้น หลังจากมีมติคณะรัฐมนตรีให้ทุกหน่วยงานดำเนินการ ทางสำนักงาน ป.ย.ป. ได้แจ้งไปยังหน่วยงานอีกครั้งและได้ติดตามผลการดำเนินงาน รวมถึงขอทราบปัญหาและอุปสรรคจากหน่วยงานเป็นระยะ ตลอดจนมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดกรอบการดำเนินงานผ่านคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการที่ตั้งขึ้น และได้มีการถ่ายทอดนโยบายไปยังผู้บริหารของหน่วยงาน โดยในเรื่องนี้นั้น ภาพรวมดำเนินการแล้วเสร็จร้อยละ ๓๙ และโดยที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการทั้งหมด จึงมิได้หยิบยกเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาจัดลำดับการดำเนินการ อย่างไรก็ตาม มีการตั้งอนุกรรมการเพื่อไปศึกษาเรื่องเฉพาะนอกเหนือจากเรื่องที่กำหนดไว้แล้ว เช่น การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ การควบคุมการเรียไร เป็นต้น และได้มีการตั้งอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการตระหนักรู้ให้ประชาชน จัดเวทีที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น คลับเฮาส์ เพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นกลับมา และจะหาช่องทางเพื่อสร้างเครือข่ายกับประชาชนให้กว้างขวางขึ้น

ประเด็นเรื่องการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้จัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยมีกำหนดแพลตฟอร์ม เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ๒ ช่องทาง คือ D.DOPA และเว็บไซต์ของสำนักงาน โดยได้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนผ่านโปรแกรม ZOOM รวม ๔ ครั้ง เพื่อให้ประชาชนทดลองเข้าใช้ระบบ แล้วประมวลปัญหาและอุปสรรคก่อนใช้งานจริง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ และจะรับฟังความเห็นภายหลังการใช้งานต่อไป นอกจากนี้ยังร่างอนุบัญญัติตามกฎหมายฉบับนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นการปฏิรูปตำรวจ ตามร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. เป็นการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงาน โดยโอนภารกิจที่ไม่ใช่ภารกิจหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปให้แก่อส่วนราชการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจนั้นโดยตรงรับไปดำเนินการ และโอนอัตรากำลังนั้นไปปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นภารกิจหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจของตำรวจสอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจอย่างแท้จริง และให้บริการ แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว มีการจัดระเบียบส่วนราชการ ให้มีความสำคัญกับหน่วยงานที่อำนวยความสะดวกโดยตรง เพิ่มอัตรากำลังให้หน่วยที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ โดยต้องจัดอัตรากำลังให้แก่สถานีตำรวจและตำรวจภูธรจังหวัดตามลำดับให้ครบถ้วนตามกรอบอัตรากำลังตามแนวทางการรักษากำลังพลให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ การบริหารงานบุคคล มีการจัดสายงานและปรับปรุงหลักเกณฑ์ความก้าวหน้าตามสายงาน มีหลักประกันการทำงาน กำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนตำแหน่งที่ชัดเจน ลดการใช้ดุลพินิจ ให้มีองค์กรรับคำร้องทุกข์ คณะกรรมการพิทักษ์คุณธรรม คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของตำรวจ ทำให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น และให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมบริหาร โดยให้ตำรวจภูธรภาค/จังหวัด จัดทำแผนการดำเนินงานให้เหมาะกับแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้เรื่องการบันทึกภาพและเสียงในการตรวจค้น จับกุม ภายหลังจากที่มีคำสั่งกำหนดหลักเกณฑ์การบันทึกภาพและเสียงในการตรวจค้น จับกุม และสอบสวนคดีอาญาแล้ว หากมีกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ จะต้องระบุเหตุผลที่ไม่สามารถดำเนินการ เพื่อเป็นหลักประกัน ความโปร่งใสและเป็นธรรมทั้งสำหรับ

ผู้ต้องหาและพนักงานสอบสวน สำหรับกรณีการรับคำร้องทุกข์ต่างท้องที่ ปัญหาที่พบ คือ เมื่อประชาชน ร้องทุกข์ในท้องที่ใดแล้ว เมื่อมีการส่งเรื่องต่อไปยังท้องที่ที่มีเขตอำนาจการสอบสวน ประชาชนอาจต้อง เดินทางไปดำเนินการในเรื่องเอกสาร หรืออาจต้องไปให้ปากคำเพิ่มเติม ปัจจุบันได้มีการนำระบบ อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงบันทึกประจำวัน และจะมีการพัฒนาให้มีการสอบปากคำผ่านจอภาพ แต่ก็ต้อง ตรวจสอบข้อกฎหมายต่อไป

ประเด็นการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม กรณีร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์ แห่งชาติ พ.ศ. กระทรวงยุติธรรมอยู่ระหว่างการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามที่คณะกรรมการปฏิรูป ประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมได้ทำความเห็นเพิ่มเติม และจะได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจาก ประชาชนต่อไป รวมถึงกรณีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย ตามแผนแม่บท ขับเคลื่อนการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งตั้งเป้าหมายให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้ง ๒๑ หน่วยงานนำเทคโนโลยีมาใช้ และพัฒนาระบบการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-Service ซึ่งจากการ ตรวจสอบผลการดำเนินการพบว่า อยู่ระหว่างการวิเคราะห์เพื่อจัดทำ ออกแบบโครงการ แผนงาน และ การขับเคลื่อนการพัฒนาระบบ e-Service ต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและ การให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

ประเด็นการจัดทำระบบกลาง มีการเผยแพร่กฎหมายไปแล้วประมาณ ๓๗ ฉบับ และได้รับการ ตอบรับจากประชาชนเป็นอย่างดี โดยพบข้อมูลว่า มีการเข้าเยี่ยมชมระบบมากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ครั้ง และมีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็นมากกว่า ๓๐,๐๐๐ ครั้ง ทั้งนี้จะมีการพัฒนาในการให้รายละเอียดของกฎหมาย และการเผยแพร่ข้อมูลกฎหมายให้มากขึ้น ซึ่งกระบวนการดังกล่าวอยู่ระหว่างการจัดจ้างผู้วางระบบ ซึ่งจะ สามารถเริ่มดำเนินการได้ในปี ๒๕๖๕

ประเด็นกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมี นัยสำคัญ (Big Rock) ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับการจัดทำ กฎหมายเพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษปรับเป็นพินัย เพื่อลด ผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ขณะนี้ได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็น พินัย พ.ศ. และจะมีการพิจารณาภายในช่วงเดือนพฤศจิกายน ส่วนร่างพระราชบัญญัติการจัดทำประมวล กฎหมายและกฎเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก พ.ศ. ได้มีการนำเสนอต่อรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว และได้มีข้อเสนอแนะว่ากฎหมายฉบับดังกล่าวมีผลกระทบกับประชาชนจึงควรรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม และจัดกิจกรรมชี้แจงให้ประชาชนทราบ ซึ่งขณะนี้มีการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และ ดำเนินการชี้แจงผ่านระบบออนไลน์ไปบ้างแล้ว และประเด็นเรื่องความคืบหน้าของการดำเนินการตาม พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ขณะนี้ได้มีการออกมาตรการและแนวทางต่าง ๆ และแจ้งไปยังหน่วยงานให้รับทราบเกี่ยวกับการจัดทำ ร่างกฎหมาย การรับฟังความคิดเห็น การตรวจสอบและการประเมินผลสัมฤทธิ์แล้ว รวมทั้งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบเรื่องดังกล่าวก็ยังมีแผนขับเคลื่อนที่นำมากำหนดเป็น ตัวชี้วัดของสำนักงาน และจะมีการจัดกิจกรรมถ่ายทอดและพูดคุยกับหน่วยงานในช่วงเดือนพฤศจิกายนนี้

ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้สั่งเลื่อนระเบียบวาระที่ (๔) เรื่องที่คณะกรรมการธิการ
พิจารณาเสร็จแล้ว ไปพิจารณาในคราวถัดไป และกล่าวปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา

สำนักงานการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา